

JĒZUS – JAUNĀS DERĪBAS STARPNIĒKS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ebr 7:11–19; Ebr 8:10–12; Jer 31:31–34; Ebr 8:1–6; 2Moz 24:1–8; Ec 36:26, 27.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet nu Viņam ir piešķirta pārāka kalpošana, jo Viņš ir labākas derības starpnieks, kas uz labākiem apsolījumiem dibināta” (Ebr 8:6).

Dzīvojot pilnīgu dzīvi un tad nomirstot mūsu vietā, Jēzus bija starpnieks jaunai, labākai derībai starp mums un Dievu. Pateicoties Savai nāvei, Jēzus pārtrauca nāves sodu, ko prasīja mūsu pārkāpumi, un padarīja jauno derību iespējamu.

Šī patiesība ir izskaidrota Ebr 10:5–10, kas nosauc Jēzu kā tādu, kas ir parādījis pilnīgu paklausību, ko prasa derība. Šeit ir atsauce uz Ps 40, runājot par Mesijas ilgām būt pilnīgi paklausīgam Dievam: “Tad es teicu: ‘Raugi, te es esmu! Grāmatā stāv par mani manis paša vietā rakstīts: man ir prieks dzīvot pēc Tava prāta, mans Dievs, un Tavi likumi ir ierakstīti dziļi manā sirdī’” (Ps 40:8, 9). “Oriģinālajā kontekstā šī frāze [‘dzīvot pēc Tava prāta’] apraksta morālu paklausību Dieva gribai. Ebreju vēstules autors izmanto frāzi, lai parādītu, ka Kristus upuris ir piepildījis Dieva gribu, nodrošinot pieņemamu salīdzināšanu, ko dzīvnieku upuri nevarēja sniegt.” (The SDA Bible Commentary, 7. sēj., 460. lpp.)

Pāvilam šis psalms ieguva īpašu nozīmi saistībā ar Jēzus iemiesošanos. Jēzus iemiesoja jaunās derības paklausību. Viņš ir mūsu paraugs. Mēs esam glābti ne tikai Viņa nāves dēļ, bet arī Viņa pilnīgās paklausības dēļ.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 19. februārī.

Vajadzība pēc jaunas derības

Izlasi Ebr 7:11–19. Kāpēc ir vajadzīga jauna derība? _____

Saskaņā ar Vēstuli ebrejiem fakts, ka Jēzus bija pēc Melhisedeka kārtas iecelts priesteris, nozīmēja, ka ir iesākusies jaunā derība. Vecā derība bija dota uz levītu priesterības pamata (Ebr 7:11). Levītu priesteri darbojās kā starpnieki starp Dievu un Israēlu, un likums visus pārējos no priesterības izslēdza. Autors secina, ka priesterības izmaiņas ietver priesterības likuma maiņu, kā arī derības maiņu (Ebr 7:12, 18, 19).

Problēma ar veco derību bija tāda, ka tā nevarēja nodrošināt pilnību (Ebr 7:11). Pāvils runā par levītu priesterību un viņu kalpošanu (upurēšanu, svētkiem utt.). Dzīvnieku upuri, ko viņi pienesa, nevarēja nodrošināt patiesu, pilnīgu šķīstīšanu no grēka, nedz arī pieeju pie Dieva (Ebr 10:1–4; Ebr 9:13, 14; Ebr 10:19–23).

Fakts, ka jaunā derība bija nepieciešama, nenozīmē, ka Dievs bija negodīgs ar Israēlu, dodot viņiem veco derību. Levītu kalpošana un tempļa ceremonijas bija domātas, lai pasargātu viņus no elkdievības un arī norādītu viņiem uz Jēzus kalpošanu nākotnē. Vēstule ebrejiem uzsver, ka upuri bija “nākamo labumu ēna” (Ebr 10:1).

Norādot viņiem uz Jēzu, upuriem vajadzēja palīdzēt cilvēkiem likt savu cerību un ticību uz “Dieva Jēru, kas nes pasaules grēku” (Jņ 1:29; salīdziniet ar Jes 53.nod.). To pašu domu izsaka Pāvils, rakstot, ka bauslība bija “mūsu audzinātāja, lai mēs ticībā kļūtu taisnoti,” (Gal 3:24) un ka “Kristus ir likuma kulminācija, lai varētu būt taisnība ikvienam, kas tic” (Rm 10:4, KJV).

Citiem vārdiem, pat desmit baušļi, lai cik tie būtu labi un pilnīgi, nevar nodrošināt glābšanu (Rm 3:20–28, Rm 7:12–14). Tie nodrošina pilnīgu taisnības standartu, bet nevar sniegt pilnīgu taisnību, tieši tāpat kā, vienkārši skatoties spogulī, nevar izdzēst vecuma grumbas. Pilnīgai taisnībai mums ir vajadzīgs Jēzus kā Starpnieks.

Kāpēc likums nevar mūs izglābt? Galu galā, ja mēs ievērojam visus baušļus un to izdarām labi, pat nevainojami, kāpēc vienalga tas nevar mūs izglābt? _____

Jauns un atjaunots

Salīdzini Ebr8:10–12 ar 5Moz 6:4–6, 5Moz 30:11–14 un Jer 31:31–34. Ko tas māca mums par jaunās derības raksturu? _____

Jaunās derības apsolījums Vēstulē ebrejiem sasaucas ar Jeremijas grāmatu. Saskaņā ar Jeremiju Dieva jaunās derības apsolījums bija derības atjaunošana, ko Viņš ar Mozus starpniecību vispirms bija slēdzis ar Israēlu (Jer 31:31–34). Varētu strīdēties, ka tad Jer 31. nodaļa nerunā par “jauno” derību, bet par sākotnējās derības ar Israēlu “atjaunošanu”. Ebreju vārda “hadašah” nozīme var būt gan “atjaunots”, gan “pilnīgi jauns”.

Problēma ar veco derību bija tāda, ka tauta to bija lauzusi (Ebr 8:8, 9). Derība nebija kļūdaina; kļūdaini bija cilvēki. Ja Israēls būtu simbolos saskatījis gaidāmo Mesiju un ticējis Viņam, derība nebūtu lauzta. Tomēr nav arī šaubu par to, ka Israēla vēsturē bija daudzi ticīgie, kuros tika piepildīts derības nolūks un kuriem likums bija ierakstīts sirdīs (Ps 37:31, Ps 40:8, Ps 119:11, Jes 51:7).

Lai gan jaunā derība ir atjaunota vecā derība, vienā ziņā tā patiešām ir jauna. Jeremijas “jaunās derības” apsolījums neparedzēja tikai atjaunot jau iepriekš trimdā esošos nosacījumus, kas tika lauzti un atjaunoti vairākas reizes, jo tauta vairākas reizes bija atkritusi. Atkrišana notika tikai tāpēc, ka ļaudis vienkārši nevēlējās ievērot derības ar Dievu nosacījumus (Jer 13:23). Tāpēc Dievs apsolīja darīt “ko jaunu” (Jer 31:22). Derība nebūs līdzīga tai derībai, ko Dievs bija slēdzis ar viņu tēviem (Jer 31:32). Tautas neuzticības dēļ apsolījumi, ko Dievs bija devis Mozus derības ietvaros, nekad netika piepildīti. Tagad ar Dēla galvojumu (Ebr 7:22) Dievs piepildīs Savas derības nolūku. Dievs neizmainīja Savu likumu un nepazemināja Savus standartus; tā vietā Viņš sūtīja Savu Dēlu kā derības apsolījumu garantiju (Ebr 7:22; Ebr 6:18–20). Tieši tāpēc šai derībai nav lāstu. Tai ir tikai svētības, jo Jēzus piepildīja to pilnībā, kļūstot par mūsu lāstu (Gal 3:13).

Izlasi 2Tim 2:13. Ko mēs varam mācīties no Dieva uzticības Saviem ļaudīm un Saviem plāniem, pārdomājot savas attiecības ar citiem, kā arī savus plānus? _____

Jaunajai derībai ir labāks starpnieks

Izlasi Ebr 8:1–6. Kāpēc Jēzus ir labāks derības Starpnieks? _____

Grieķu vārds “mesitēs” (starpnieks) nāk no vārda “mesos” (“vidus”) un apzīmē kādu, kas iet vai stāv vidū. Tas bija tehnisks termins un attiecās uz cilvēku, kas izpildīja vienu vai vairākas funkcijas: (1) vidutājs starp divām vai vairāk pusēm, (2) sarunu vedējs jeb darījuma māklers, (3) liecinieks juridiskā ziņā vai (4) kāds, kurš ir galvotājs un tādējādi garantē līguma izpildi.

Jēdziens “starpnieks” ir pārāk šaurs, lai ar to tulkotu ebreju vārdu “mesitēs”, jo tas pievēršas tikai pirmajām divām vai trim grieķu vārda nozīmēm. Tomēr Vēstule ebrejiem uzsver ceturto nozīmi. Jēzus nav “starpnieks” tādā ziņā, ka Viņš šķirtu strīdu starp Tēvu un cilvēkiem, vai kā miera nesējs, kurš samierina naidīgas puses, vai arī kā liecinieks, kas apliecina līguma eksistenci vai tā izpildi. Kā apliecina Vēstule ebrejiem, Jēzus ir galvotājs (jeb garantija) jaunajai derībai (Ebr 7:22). Vēstulē ebrejiem jēdziens “starpnieks” ir ekvivalents “galvotājam”. Viņš garantē, ka derības apsolījumi tiks izpildīti.

Kristus nāve padara jaunas derības iecelšanu iespējamu, jo tā apmierina pirmās derības ar Israēlu (un pat ar pirmajiem cilvēkiem Ēdenē) prasības, kas netika izpildītas (Ebr 9:15–22). Šajā ziņā Jēzus ir galvotājs, kas pats uzņēmās visas lautzās derības juridiskās saistības. No otras puses, Jēzus paaugstināšana Debesīs garantē, ka Dieva solījumi cilvēkiem tiks izpildīti (Ebr 6:19, 20). Jēzus garantē derību, jo Viņš ir parādījis, ka Dieva apsolījumi ir patiesi. Augšāmceļot Jēzu un apsēdinot Viņu pie Savas labās rokas, Tēvs ir parādījis, ka Viņš arī mūs cels augšā un ņems pie Sevis.

Jēzus ir lielāks Starpnieks nekā Mozus, jo Viņš kalpo Debesu svētnīcā un ir piedāvājis mums Sevi kā pilnīgu upuri (Ebr 8:1–5, Ebr 10:5–10). Mozus seja atspoguļoja Dieva godību (2Moz 34:29–35), bet Jēzus pats ir Dieva godība (Ebr 1:3, Jņ 1:14). Mozus runāja ar Dievu vaigu vaigā (2Moz 33:11), bet Jēzus ir personificēts Dieva Vārds (Ebr 4:12, 13; Jņ 1:1–3, 14).

Jā, Kristus ir apmierinājis derības prasības pēc paklausības. Nemot šo vērā, kāda ir paklausības loma mūsu dzīvē un kāpēc tā vēl joprojām ir tik svarīga? _____

Jaunajai derībai ir labāki apsolījumi

Mēs varam būt kārdināti domāt, ka jaunajai derībai ir “labāki apsolījumi” tādā ziņā, ka tai ir lielāks atalgojums nekā vecajai derībai (Debesu dzimtene, mūžīgā dzīvība utt). Patiesība ir tāda, ka Vecās Derības ticīgajiem Dievs piedāvāja tādas pašas balvas kā mums (izlasi Ebr 11:10, 13–16). Ebr 8:6 “labākie apsolījumi” ir cita veida apsolījumi.

Derība starp Dievu un Israēlu bija formāla apsolījumu apmaiņa starp Dievu un Israēlu. Dievs uzņēmās iniciatīvu un izveda Israēlu no Ēģiptes, apsolīja vest viņus uz apsolīto zemi.

Salīdzini 2Moz 24:1–8 un Ebr 10:5–10. Kas līdzīgs un kas atšķirīgs starp šiem diviem apsolījumiem? _____

Derība starp Dievu un Israēlu tika ratificēta ar asinīm. Šis asinis tika izšļakstītas gan pār altāri, gan zem tā. Israēla tauta apsolīja klausīt visam, ko Kungs bija runājis.

“Mūžīgās dzīvības apsolījums tagad ir tieši tāds pats, kāds tas ir bijis vienmēr – kāds tas bija Ēdenes dārzā pirms mūsu pirmo vecāku krišanas, – tas ir, pilnīga paklausība Dieva likumam, pilnīga taisnība. Ja mūžīgā dzīvība tiktu garantēta ar kādiem mazākiem nosacījumiem par šiem, tad būtu pakļauta briesmām visa universa laime. Tiktu atvērts ceļš grēkam līdz ar visām tā ciešanām un nelaimēm, kas tiktu padarītas mūžīgas.” (Elena Vaita “Ceļš pie Kristus” 62. lpp.)

Dievs apmierina pilnīgi visas jaunās derības prasības mūsu labā, jo Viņš atdeva Savu Dēlu, lai nāktu un dzīvotu pilnīgu dzīvi un tādējādi Viņā tiktu piepildīti derības apsolījumi, kas pēc tam tiktu piedāvāti mums ticībā Jēzum. Jēzus paklausība garantē derības apsolījumus (Ebr 7:22). Tā pieprasa, lai Dievs dotu Viņam svētības, kuras pēc tam tiek dotas mums. Patiešām, tie, kas ir “Kristū”, baudīs šos apsolījumus līdz ar Viņu. Otrkārt, Dievs dod mums Savu Svēto Garu, lai mēs varētu izpildīt Viņa likumu.

Kristus apmierināja derības prasības, tāpēc Dieva apsolījumu piepildīšana mums nav apšaubāma. Kā tas palīdz saprast 2kor 1:20–22 nozīmi? Kāda brīnišķīga cerība mums šeit ir atrodama? _____

Jaunā derība ir atrisinājusi sirds problēmu

Salīdzini jaunās derības apsolījumus Jer 31:33 un Ec 36:26, 27. Kā tie ir saistīti? _____

Pirmo derības dokumentu Dievs uzrakstīja uz akmens plāksnēm un uzglabāja derības šķirstā kā svarīgu apliecinājumu Dieva derībai ar Savu tautu (2Moz 31:18, 5Moz 10:1–4). Dokumenti, kas bija rakstīti akmenī, tomēr varēja tikt salauzti, un ruļļi, kā to piedzīvoja Jeremija, varēja saplēst un sadedzināt (Jer 36:23).

Bet jaunajā derībā Dievs rakstīs Savu likumu cilvēku sirdīs. Sirds nozīmē prātu, kas ir atmiņas un izpratnes orgāns (Jer 3:15, 5Moz 29:4), un īpaši tad, kad tiek pieņemti apzināti lēmumi (Jer 3:10, Jer 29:13).

Šis apsolījums nebija tāds, kas vienkārši nodrošina ikvienam pieeju zināšanām par likumu. Vēl svarīgāk bija tas, ka tam bija jānodrošina izmaiņas tautas sirdī. Israēla problēma bija tāda, ka viņu grēki bija iegravēti “ar dzelzs rakstāmo un ierakstīti ar dimanta smaili viņu sirds plāksnēs” (Jer 17:1). Viņiem bija ietiepīga sirds (Jer 13:10; Jer 23:17); tāpēc viņiem bija neiespējami darīt to, kas bija pareizi (Jer 13:23).

Jeremija nepasludināja likuma maiņu, jo Israēla problēma bija nevis likums, bet sirds. Dievs kā pateicīgu atbildi uz to, ko Viņš bija darījis Israēla labā, gribēja viņu uzticību. Tādēļ Viņš deva tiem desmit baušļus līdz ar vēsturisku prologu, kas izteica Viņa mīlestību un rūpes par viņiem (2Moz 20:1, 2). Dievs gribēja, lai Israēls paklausu Viņa likumam, ar to paužot, ka atzīst Viņa ilgas sniegt viņiem visu to labāko – tas atklājās lielajā atbrīvošanā no Ēģiptes. Viņu paklausībai vajadzēja būt pateicības izpausmei, attiecību esamības redzamajai daļai.

Tas pats attiecas uz mums. Jēzus mīlestība un rūpes par mums, mirstot mūsu labā, ir prologs jaunajai derībai (Lk 22:20). Patiesa paklausība nāk no sirds kā mīlestības izpausme (Mt 22:34–40). Šī mīlestība ir Svētā Gara klātbūtnes atpazīšanas zīme ticīgo dzīvē. Dievs izlej Savu mīlestību pār mums, pateicoties Viņa Garam (Rm 5:5), kas izpaužas mīlestībā (Gal 5:22).

Ja senajam Israēlam bija jāmīl Dievs, pat neizprotot Kristus nāvi, vai gan mums nevajadzētu mīlēt Dievu pat vēl vairāk nekā viņiem? Kā paklausība padara šīs mīlestības realitāti redzamu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Ja mūsu sirdis ir atjaunotas Dieva līdzībā, ja dvēselē ir iesakņota dievišķā mīlestība, vai tad Dieva likums netiks dzīvē izpildīts? Kad sirdī ir iedēstīts mīlestības princips, kad cilvēks ir atjaunots sava Radītāja līdzībā, tad ir piepildīts jaunās derības apsolījums: ‘Savus likumus Es došu viņu sirdīs un rakstīšu tos viņu prātā’ (Ebr 10:16). Ja baušļi ir rakstīti sirdī, vai tad tie neveidos dzīvi? Paklausība – mīlestības kalpošana un uzticība – ir droša mācekļa pazīme. Tā Svētajos Rakstos ir sacīts: ‘Šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus.’ ‘Kas saka: es esmu viņu atzinis, bet netur Viņa baušļus, ir melis, un viņā nav patiesības.’ (1Jņ 5:3; 2:4) Ticība neatbrīvo cilvēku no paklausības, bet ir vienīgā, kas dara mūs par Kristus žēlastības līdzdalībniekiem un līdz ar to arī spējīgus paklausīt. [..]

Jo tuvāk nāksi Jēzum, jo kļūdaināks tu izskatīsies savās acīs, tāpēc ka tavš skats būs skaidrāks un tavas nepilnības pretstatā Viņa pilnīgajam raksturam būs labāk saskatāmas. Tas ir pierādījums, ka sātana viltības zaudējušas savu varu, ka Dieva Gara dzīvinošā ietekme ir tevi atmodinājusi.

Sirdī, kas neatzīst savu grēcīgumu, nevar mājot dziļā mīlestība uz Jēzu. Kristus žēlastības pārveidotā dvēsele apbrīnos Viņa dievišķo raksturu; bet, ja mēs nesaskatām savu morālo kroplumu, tad tas ir nepārprotams pierādījums, ka neesam redzējuši Kristus skaistumu un pilnību.” (Elena Vaita “Ceļš pie Kristus” 60., 64., 65. lpp.)

JĀUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārdomājiet augšminētos Elenas Vaitas citātus. Kā fakts, ka, jo tuvāk mēs nākam Kristum, jo grēcīgāki izskatāmies savās acīs, stāsta mums par to, ka mēs nedrīkstam savu trūkumu apziņas dēļ krist izmisumā un atmest ticību?

2. Pakavējieties vairāk pie domas, ka likumam ir jātiek rakstītam mūsu sirdīs. Ko tas nozīmē kristiešu garīgajā dzīvē? Kā šīs patiesības izpratne un pieredze palīdz mums izvairīties no tādas “paklausības”, kas patiešām ir tikai burta kalpība, ko sauc par “nedzīviem darbiem” (Ebr 9:14)?